

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 30 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többesrész hirdeté-
sénél olcsóbb. Nyitlatter
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

Megjelenik minden Kedden.

Egyes szám ára 15 kr.

A rendkívüli megyei közgyűlés.

Hispán ur Óméltósága f. hó 16-án reggeli 10 órakor díszmagyarban megnyitván a nem csekély számú vidéki tagok által is látogatott közgyűlést, körülbelül ezen szavakat mondotta: Mélyentisztelt megyei bizottság! A népek történetének figyelmes olvasása tanúsítja, hogy a nemzeteknek vannak tulajdonai, melyeket őseiktől örököelve, s azokba magukat nemzedékről nemzedékre egyre jobban beleélve, annyira állandósulnak, hogy az illető nemzetnek második természetévé válna, annak jellemében mintegy félregondolhatlan, szükségképeni jellemző jegy szerepelnek.

Büszkén merem mondani, hogy édes magyar nemzetünknek történetében, őseinknek törvényes uraik királyai iránti példaszerű ragaszkodása, korunkra is átöröklött oly mérvben, hogy hazánk és annak minden ajku népessége az Uralkodó Háznak melegebb szivdobbanásait örömeiben és bujában, azzal együtt érezi és nyilvánítja. Az együttérzésnek ezen magasztos közönsége Felsőleges Urunk születésének küszöbön álló 50-ik évfordulója alkalmából oly lázas érleltetéseken törekszik országSZERTE nyilatkozni, hogy a nagy napra való előkészületek után ítélve nehéz eldönteni: vajjon Királyunknak ifju erőben, népboldogító munkában elért ötvenedik életéve fölötti örömmámora nagyobb e hű népeink? avagy azon fékezhetlen vágyuk, hogy ennek, a forrongó érzelem ósztinte-égéhez képest külsőleg kifejezést adhassanak?

Anyamegyénknek hagyományos loyaltását érzében ismervén, ezen közgyűlés egybehívása által alkalmat kívántam nyújtani az alattvalói ragaszkodás alkalmi örömeztetésének nyilvánítására.

A rendkívüli közgyűlést ezennel megnyitom. Sándor Béla alispán. Méltóságos Főispán úr! Tekintetes megyei bizottság! Az osztrák magyar monarchia népeinek milliója, mind Felsőleges Királyunk holnaputáni ötvenéves születési jubileumáról beszél és arra készülődik.

Ha nem ismerném is a multból megyénknek azon, közmondásos hódolatkészségéből eredő szokását, hogy koronás királyunk iránti törhetlen hűségének nyilvánítására minden alkalmat örömmel megragadott: úgy vagyok meggyőződve, hogy ellenére ténnek a minden oldalról zajosan nyilatkozó közhangulatnak, ha ezen ritka örömnepben megyénk közönségének átértett üdvkivánatait, a Felsőleges királyi Ház általános boldogságáért, dicső virágzásáért, Urunk Királyunk hosszú életeért égbeszálló fohászait, nyilvánosan nem tolmácsolnók.

Én tehát a megyei közvélemény, az egyhangu népakarat szószólója vagyok, midőn ezen indítványozom, hogy Felsőleges Királyunk ötvenedik születésnapja alkalmából megyénk lakosságának vallás- és nyelvkülömbőség nélküli szerencsekívánatai a Trón számolyához fölrítalag fölterjesztessenek.

Az egyhangu helyesléssel és dörgő éljenekkel elfogadott indítvány értelmében Bács-Bodrogh megye Király Ófelségéhez a következő fölrítatot intézte:

Felsőleges Császár és Apostoli Király!
Legkegyelmesebb Urunk!

Azon napon, melyen Felsőged a gondviselés végtelen kegyelméből születésének ötvenedik évfordulóját ünnepli, Bács-Bodrogh megye is, mint a szent koronának tagja, a hit, remény és szeretet magasztos érzelmeitől eltelt kebellet közéleti meg a Trónt, hogy ezen érzelmeinek kifejezése mellett üdvkivánatait tolmácsolja

Felsőgednek négy évtizedre terjedős megpróbáltatásokban gazdag uralkodása alatt, legfelsőbb elhatározásaiban nyilvánuló alkotmányos érzelmei épügy, mint a törvények tiszteletéről tanuskodó intézkedései, nemkülönben minden szép, jó és igaz iránti előszeretete, hitté érlelték bennünk koszosur költőnk ama sorait: »A legelső magyar ember a Király«.

Ezen hitünknek hív kísérője a remény, hogy Felsőged, mint a legelső magyar ember, a Szent István koronája alá tartozó országok iránt mindenkor tanusított atyai kegyét, ezen országok szellemi és anyagi fölvirágoztatására, mint a multban, úgy a jövőben is, legteljesebb mérvben gyakorolni kegyeskedik.

S mert ez hitünk és reményünk, jöttünk a Trón számolyához, hogy szeretetünkkel koronázzuk meg a Felsőleges Főt, melynek bíboros Viselőjét hozzá méltóbb ajándékkal meg nem lephetnők.

Eljöttünk, hogy ezen esengve várt alkalommal Felsőgednek, kit már a jelenkor megelőzve a történelmet, »Legalkotmányosabbnak« nevez, legbensőbb hálás köszönetünket nyilvánítsuk azon tetteiért, melyek bennünk a hit, remény és szeretet boldogító érzelmeit felkeltették.

Eljöttünk, hogy Felsőgedet jó- és balsorsban mindenkor tanusított jobbágyi törhetlen hűségünkről, őszinte ragaszkodásunkról és odaadó szeretetünkről biztosítsuk.

Eljöttünk végül, hogy ez országos ünnepen, a népek millióinak ujjongó öröme között, üdvkivánatainkat Felsőged előtt a költő eme szavaival fejezzük ki:

Lelje népe boldogságán örömet,

Hír, szerenese koszoruzza szent fejét!

Alattvalói legmélyebb hódolattal vagyunk Zomborban, 1880. augusztus hó 16-ikán tartott ülésünkből Felsőgednek leghivebb jobbágyai Bács-Bodrogh megye közönsége nevében

Sándor Béla

s. k. alispán.

Zombor sz. kir. város közönsége az ezen célból f. hó 9-én összehívott r. k. gyűlésében megállapított hódoló fölrítat szövegét:

CSÁSZÁRI ÉS APOSTOLI KIRÁLYI FELSÉG!
LEGKEGYELMESEBB URUNK!

Jobbágyi hódolattal, törhetlen hűséggel és az örömtől feldobogó szívvél járunk Felsőged dicsőséges trónja elé, hogy a legtisztább szívből fakadó érzelmeink ezen gyenge tolmácsát fényövedzte trónjának lépcsőire letelve, Felsőged születésének felszázados évfordulóján imába foglalj üdvkivánatainkat elrebegehessük: hogy a királyok és népek mennyei Atyja árasztja el kegyével és malasztjával Felsőgedet; hogy feltörő lelkének szárnyai meg ne törjenek, viruló egészségének lombjai el ne száradjanak; hogy hír és szerenese koszoruzza felkent fejét, s lelje népe boldogságán örömet.

Ez imádtott haza pedig, melyért hírneves őseink, midőn harcok tárogatója szólt, vérben adtanak gazdag tort, légyen künn hatalmas, benn virágzó és szabad, s bizton álljon sérthetetlen jog alatt minek biztosítékát Felsőged millió népeinek szeretetén nyugvó dicsőséges trónja képezi.

Kelt Zomborban az 1880-ik évi augusztus hó 9-ik napján tartott törvényhatósági gyűlésből.

Császári és apostoli királyi Felsőgednek legalázatosabb alattvalói

Zombor szabad királyi város közönsége nevében:

Hoffmann Mihály s. k.

polgármester.

Athanaackovic György s. k.

főjegyző.

A jubilaris ünnepélyek.

A kivilágítás.

Azt a lábrakapott bal véleményt, hogy vidéki városokban nem lehet közönségesnél fényesebb ünnepélyt rendezni, városunk, megyénk székvárosa, f. hó 17-én este s 18-án, a szó teljes értelmében fényesen

megeáfoltta. A Felsőges Király születése felszázados évfordulójának előestéjén olyan volt Zombor minden utcája, mint egy darab, kihásvitva a csillagos égbolttól. Nem volt ablak, melyben a kegyelet és általa fölvilágított elnesség szebbnél-szebb, ünnepiesnél-ünnepiesebb alakba és változatba ne helyezte volna gyertyáit, csillárait, lámpáit. A gazdag, biborszőnyeget függesztett ki ablaka párkányaira; a szegény, legbeesesebb holmiját, a minden házban meglevő királyképet, virággal, csecsebecsével övezte körül.

Maga az idő, mint ezen hónapban egyáltalán, áprilislilag szeszélyes volt; azonban az öröm első óráit, kedd este 8-10-ig még sem zavarta meg. Nem várta senki az ünnepély programjában ígért üdvölvés kezdetét; zászlóit, transparentjeit kirakta s ablakait, amint a felhőbágyasztotta nap az első álmotat hunyorította, kivilágította.

A legtöbb nép — természetes — a megye pazarul ragyogó palotája előtt hullámozott; ennek homlokzatán a megye zászlaját jobbról-balról 3-3 nemzeti zászló lobogta körül.

Az épület közepén fekete mezőben egy méternél nagyobb vörös betűkkel „Eljen a király!” felirat díszlett. A főispán és alispán ablaka alatt szép dombormivű koronás félgömb volt I. F. J. jegyekkel. A beláthatlan néptömeg a vakító csillogás bámulatában kifogyhatlanul kérdezősködvé és felelgetve egymás között, több „Eljen a magyar király!” „Eljen Felsőleges urunk!” kiáltásokban adott kifejezést dobogó lelkesedésének.

Tetőpontját érte el a tolongás, midőn 9 órakor a tűzoltói zenekar a Rákóczy induló hangjai mellett megindította a takarodót. A katonai zenekar nem jöhetett el; e részben megmozgattak a rendezők minden követ, de hasztalan.

B. Edelsheim-Gyulai, országos főhadparancsnok, az ez érdemben hozzá küldött sürgönyi megkeresésre azt válaszolta: „Ily alkalomkor egy ezredet sem foszthatok meg zenéjétől annál inkább sem, mert tudtommal mindegyik maga is rendez ünnepélyt.”

Tűzoltóinknak eljátszott darabjai a viszonyok méltányló tekintetbe vétele után, akárkit is kielégíthettek.

A takarodó, programmszerű irányban vonult végig a városban, olyan tömegtől kísérve, minőt késő esti órákban alig ha látott valaha együtt Zombor.

A számos, illetőleg számtalan meglepően kicsinózt ház közül állandóbban megragadták figyelmünket: mindjárt a megyeház körül a sztapári-utában a Zákó-és Kovácsfi ház (ez utóbbit Dr. Schlesinger lakja), mindkettő ugyszólván virágokba és zöld koszorukba volt öltöztetve, szőnyegekkel, szalagokkal felcífrázva, úgy, hogy egy rájukpillantás gyengéd és kegyeltes női kezek szorgalmára vallott.

A főúteán keresztül jövet Atanackovic főjegyző, Czirfusz tanfelügyelő lakása, a takarékpénztár transparentos erkélye, végre a most épülő Kossanic-féle épületnek kis csillárok összefolyó fényétől előntött emeleti párkánya ragadták magukra a gyönyörködő szemeket. A szerb nagy templom és környéke valóságos csillártengerben uszott; a vasrácskerítés be volt lepvé lampionokkal. Még szemképráztatóbb volt a templom előtt álló kereszt; mintha pohárka nagyságu ragyogó szentjános bogarak lepték volna el, olyan volt, mint egy bűvészi tűzszlop. Az ipar- és kereskedelmi bank, első emeleti párkánya mentében ugyszólván fényabroncsokkal volt körül fogva. Szeglet-léceken kivolt rajta sűrű csillárbetűkből szerbül rakva: „Eljen Első Ferenc József! (Az, hogy „Magyar Király” — már nem fért oda...) Az épületen egy kék egyleti zászló is lobogott, az ünnepélyre vonatkozás nélkül. Mit akart ott jelképezni, nem tudjuk kisütni; különösen szembeötlött már amiatt is, hogy szerb polgártársaink — pár magyar érzelmi házat kivéve — egyetlen magyar nemzeti zászlót se tüztek ki. Az ilyen gyerek kapricot ily magasztos és pártfölvötti alkalommal produkálni nem volt tapintatos. De erről bővebben szólni most nincs helyén.

A városháza nagy négyszög épületének összes ablakiból fényt szórtak a négyesével álló gyertyák; erkélye pedig állandó bámulat tárgya volt, halványpiros vastag tűzszlopával, mely fölött a tornyán tisztán láthatólag ragyogó négy zászló barátságosan böltingatott szanaszét. A plébánia busz utcai ablakából a gyertyák közül ugyanannyi nemzeti zászló himbáldozott az esti szél lengő hűsében. Az átellenes és oldalt eső épületek ablakai az innen leáradó világosságunk versenyezve szekundáltak. A régi szép időktől itt felejtett korbarnítottá gymnasiumi épület, tudományos komolysággal villogott bele a tér nappali ragyogásába. Jónász sütő ablakaiban süteményből volt kirakva: „Eljen a Király!”

A kincstári épületek, különösen az igazgatóság, szépen kitétek magukért, zöldkoszorúkkal övezve, föllobogozva transparentekkel.

Mindenkinek szeme megakadt a Bieber mérnök lakásán hullámzó 8-10 méteres óriási zászlón, mely a városban legnagyobb volt.

A Flórián-utca felé kanyarodva, a többi sok esinos között a Golovics-féle ház egy ablakán valóságos rajta felejtették szemünket. Erdős honvéd hadnagy lakása volt ez. A szoba közepén finom szőnyegekkel és függönyökkel leterített oltáron Felső királyunk életnagyságu mellképe díszlett, babérlevélgirlandokkal koszoruzva; előtte és fölötté őt fölvirágozott kard képezett bizánci izlésű mennyezetet, melynek aljától — az oltártól az ablakig — kifelé keskenyedő gulaoldal volt kirakva ezüstgyertyatartókból, izléses kerti virágokkal kidíszítve. Az ablak alatt egyre hullámozott a kíváncsi nézőközönség s kivált a fűzhely mellől szabadságra kibocsájtott szókimondó fehérnép egyre rebesgette, hogy „Olyan szép oltár, akár meg lehetne előtte esküdni.” Ki tudja, nem-e történt is olyasmi? Olyan nagy tolongásban minden megesik!

A Fernbach-Vadászkürt tér is impozans képet nyújtott; a három rajta levő nagy épület versenyzett egymással fényben és csinban.

A főkapitány ablakaiban szebnél-szebb lámpák és virágok incselkedtek az élvező szemekkel.

Szinte nagyon érdekes volt az Auer-háznak homlokzata, apró csillárok százával a lassan lebegő esti szélben hullámos tűzszalagtól környékeztve. A vele szemben sötétlen meredező nagy templom, a saját jövője fölött barátságtalan borongással töprenkedve, úgy tűnt föl a róla vissza sugárzó kísérteties fényben, mint a holdvilágította őserdőben szunyidáló elefánt.

A Prokop-féle házban (Dobák kir. ügyész lakása) szinte csinosan díszített ablakok jutalmazták az arramenők kíváncsiságát. A város külső részei sem maradtak hátra jóakarattal és szíves törekvéssel; de természetesen, hogy a beltéri pompa folytán néptelenek maradtak.

Szóval a csecsemőtől kezdve a dögő öregig minden épkézláb ember körülszállt a városban, és az általános ünnepi hangulat magasztos érzetében kívánta lépten-nyomon, hogy majdan Felső királyunk ötven éves uralkodásának estéjén hasonló jelét adhassa gyermekük örömeinek, szeretetének.

Az ünnepnap.

A tűzoltó zene ébresztője zászlókkal ékesített utcákon gyerekesapatoktól kísérve hirdette az örömnappal elkezdett. Ünnepi ruhát öltött a koldustól kezdve az első polgárig mindenki. Az utcák sűrű néptömegek ünnepisétájától hullámoztak. A templomtéren valóságos ember nyüzsgés volt. A díszkatonaságot az ötödik honvéd zászlóalj egy dísz százada képezte. A polgári és katonai tisztviselők és hivatalnokok egész serege várta a megyei Főispánt, ki 9-kor kékselyem díszmagyarban, az alispán és számos díszruhás megyei tisztviselő kíséretében vonult be a templomba. Az ünnepi Te Deumot és nagy misét Fejér Gyula apát-plebános, tizenegy pap és nevendék pap segédlete mellett teljes ornátusban celebrálta. Mise alatt Vojnits Bella, Tarczay Jozefa és Fehér Eulália kisasszonyok a nagy misét szívemelő művészi érzékkel és teljes sikerrel énekelték.

A hat izben adott sortűz, mint egy roppanás, dördült el, a templomot áthatító vezényszóra. Hasonló fényvel és ünnepélyességgel folyt le a szerb nagy templomban a második, szinte hivatalosan meglátogatott nagy mise.

Ez után a kivonult honvédesapat és tűzoltó század Főispán ur Öméltósága előtt a tűzoltó zene Bokkásó indulója mellett gépszerűleg pontos összehágással elléptetett.

TÁRCA.

Közbiztonságunk.*)

(Szatira).

Olyan a közbiztonságunk,
Hogy e részben gyöngyül állunk.
Éjszakák, söt napok számra
Semminek se támad lába.
Házat itten nem lop senki!
Tessék tengeren túl menni;
Úgy eltolják a vasházat,
Hogy a gazda vére lázad;
Mire megjön a kocsmából,
Csak a porta van a házból,
Tán rég el is adták — máshol?!

Nálunk, hogyha semmi sincsen,
Nem kell félni: óv az Isten!
Kinyithatsz ablakot-ajtót,
El nem vesz egy rossz szakajtót,
Kivált ha nincs tele liszttel . . .
Mert a nép itt jogot tisztel!
Érti mit mond a Szekeres,
Hogy: a hol nincs, ott ne keress.
A gazdagnak marad elég;
Ha szegény elveszi felét:
Még akkor is csak eseléd!

Itt minálunk a te esőszöd,
Hogyha őt magát jól őrzöd,
És ha véletlenül ott van:
Akit elesip a tilosban,

*) Megjelent az „Cstökös” múlt heti számában.

A tisztelgések.

Féltizenkettőtől fogadta Főispán ur Öméltósága a hivatalok, testületek és egyetek hódolatos szeren csekívánatait. Ragyogó arccal jelentek meg a szerencsés megbízottak s küldöik részéről a legőszintébb szerencsekívánatoknak Legfelsőbb helyen való tolmácsoltatásáért esedeztek.

Főispán ur Öméltósága az alkalmi beszédek mind-egyikére magvasan reflektálva, biztosította, hogy azon üdén és melegen fogja őket Legfelső Urunk kegyes tudomására juttatni.

A fényes testület között egyszerűsége által leginkább kiűnt a zombori szerb iparegyetlet héttagu képviselője, csupa egyszerűségekből állva.

A díszbeid.

Két óraker fényes fogatok robotgok a megye palotája elé; belőlük még fényesebb ruházatu urak léptek ki — a helybeli összes hivatalok és testületek meghívott képviselői, számszerint 24-en.

Midőn Öméltósága Ő Felsőségének egészségére poharat emelt, az egész vendégkoszoru mély érzelmektől ragyogó arccal állotta őt körül. Köszöntőjében kiemelte, mennyire boldognak érzi magát, hogy városunk minden ajku és vallásu nemzetisége részéről ily meglepően fényes és mélyen átértett loyaltásnak lehet a Legmagasabb trón felé tolmácsa. Midőn a történelem legnépszerűbb, Europa legalkotmányosabb, dicső családja legmagasabb Uralkodóját, Felső királyunkat élte: a tetőpontra hágtott lelkesedés háromszoros dörgő éljenben nyilvánult.

A városligeti térszene.

Öt óraker a Bajai-utca sűrű rajokban hullámozott a legválogatottabb uri közönség, hogy a tűzoltó zene hangjainál az örömnappal részleteit megbeszélje. Mindenki a tegnapi nap kábító fényéről, a diadalmi örömről, a nap ünnepi magasztosságáról társalgott. Azonban az irigy Kronos másképp intézkedett. Hat óra táján, ép a kezdet javában, morcos arcot vágott az égbolt, egyre tornyosultak a kegyeletlen föllegek, s a permetezni kezdő eső szétszélesztette a kedvesezgett nagy közönséget.

A bankett.

Dacára annak, hogy héttől kilencig szakadt, mintha napszámba fogadták volna, kilencre a „Vadászkürt” evő termei szinig megteltek díszesnél díszesebb közönséggel. 217 terítékre volt aláírva; a garaboncs zivatar alig tartott vissza néhány egyént, ezek helyett pedig háromannyian jöttek, akik csak később adták reá fejüket. Az egész társaságot vig hangulat, kedélyes fesztelenség és ünnepies szellem lengte át az izletes ételek elköltése alatt.

A polgármesternek Ő Felsőségére rövid, de érces érzelmes hangon, tartalmas tömötséggel mondott föl-köszöntőjét a lelkesedésben határokat nem ismerő vendégkoszoru ablakrengető éljenekkel fogadta.

A vacsora végeztével a Sándor fülbemászó nyitetyűje által fánosovrára varázsolt ifjuság a felső termekbe vonult s a talpizgató csárdás első hangjára művészi lejtésben toporzékolták ki zaklató örömezéseite.

Főispán ur Öméltósága nyájas körüljárás után úgy éjfél előtt távozott a vigasság terméből. Az ifjuság, mely egész nap oly szívesen járt nyomaiban, érzésben csak hajnal felé követte jó példáját. Annyit kikell záradékol jelentenünk, hogy szavahihető öreg urak nem ilyen, de ehhez közeljáró ünnepélyre sem emlékeznek Zombor történetében.

Vajha Felső királyunk, ragaszkodásunk és hódolatunk ezen mesésen nagyszerű nyilvánulásait kegyesen fogadná! Vajha annyi szívnek és ajaknak hő fohászait és áldáskérését a Királyok Királya meghallgatná!

M. I. L.

A Bács-Bodrogh megyei községi és körjegyzők egylete 1880. évi július 25-ik napján Zomborban a megyeház nagytermében tartott rendkívüli közgyűlésének jegyzőkönyve.

(Folyt. és vége.)

A választmány egyhangulag javaslatba hozza, hogy a megyei tekintetes alispáni hivatal az elnökség által alázattal felkéressék, miszerint a minden egyes járásban lakó egyleti tagokról külön-külön szerkesztett kimutatások megküldése mellett, a járási szolgabíró urakat utasítani kegyeskednék, hogy a velük között létszámban netán előforduló változásokat az egyleti elnökkel esetről esetre tudatni sziveskedjenek, ugy ezután belépendő új tagokról az illető járási szolgabíró urakat is szinte haladéktalanul értesítse.

A közgyűlés a választmány javaslatát egyhangulag elfogadta s annak értelmében utasítá az elnököt, a tek. alispáni hivatalt az egylet nevében benyújtandó folyamodványban alázattal felkérni, s a választmány által javasolt alispáni kegyes intézkedést lehetőleg ki-ésközölni.

Felvétetett a tárgysorozat 7-ik pontja szerint Radimetzky Ferenc egyleti első jegyző s volt ideig. pénztárnok által 1879. évre szerkesztett egyleti számadás átvizsgálása és a felmentvény kiadása iránti választmányi javaslat tárgyalása.

A választmány miután a bemutatott számadás általa megvizsgáltván, azt kifogástalannak találta, a felmentvény kiadását egyhangulag javaslatba hozza.

A közgyűlés a választmány javaslatát alispáni Radimetzky Ferenc első jegyzőjének, mint volt ideig. lenes egyleti pénztárnoknak a számadási felmentvényt egyhangulag kiadatni határozza, s nevezettnek ily minőségben működéséért jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz.

Milassevits Antal egyleti elnök előterjeszti, hogy Lakatos Péter temerini jegyző és egyleti tag hozzá indítványt nyújtott be, a községi pótadó könyvecské, alnapló és egyénekenkénti kivetési könyvek alakjának az általa becsatolt minták szerinti megváltoztatása iránt.

A választmány tekintve, hogy Bács-Bodrogh vármegye közönsége, a községi vagyion és pénztárnak kezelése iránt az összes megyei községek által elfogadott egyöntetű szabályrendeleteket s az abban megjelölt minták szerinti nyomtatványok használatát 1876. évi május hó 9-én 136. bizotts. szám alatt jóváhagyta, s így azok az összes községeknél kivétel nélkül, már négy éven át célszerűen és előnyösen használatban állanak — Lakatos Péter egyleti tag indítványát mint felesleges változtatást egyhangulag elvetetni javasolja.

A közgyűlés Lakatos Péter indítványát a választmány javaslatát és indokolása alapján egyhangulag elvetetni határozta.

Milassevits Antal egyleti elnök indítványozza, miután az 1871. évi XVIII. t. c. 67. §-a értelmében 1871. évi július hó 9-én alkotott s illetőleg a megyei törvényhatóság által elfogadott jegyzői nyugdíj toke alkotása iránti szabályrendelet hatálya 1881. évi december 31-én lejár, s annak meghosszabbítása a megyei jegyzők közös érdeke, tétessék egyletünk nevében közszeretű alispán urunkhoz egy alázatos előterjesztés, melyben tiszteletteljesen felkérendő lenne, hogy a jegyzői nyugdíj toke alkotása iránti szabályrendelet hatályának meghosszabbítása végett, egy hat egyleti tagból álló értekezletet összehívni méltóztatnék, mely értekezlet a meghosszabbítás iránt tervezetet készítve, azt a megyei közgyűlésnek elfogadás végett bemutatná.

A választmány az indítvány elfogadását egyhangulag javaslatba hozza s az összehívandó értekezlet

— Hiszen ha még ez se volna?
Mi lenne a megye dolga?
Elesapnák a törvényszéket,
Csendlegényt, biztost, ügyvédet,
S ezek még több kárt tennének!

Molnár István Lajos.

TÁTRAFÜRED.

Poprad-Felka! Ezen szavai a conducteurnek ébresztettek fel, édes szenderegésből. Meglehető lassúsággal és álmosan szedtem össze holmimat és kiszállottam. Még csak most kezdett szürkülni; az égen vörös sávok képződtek, hideg kellenetlen szél fújt, mely önkénytelenül szemébe kergeté az embernek a könnyeket. — Körültekintvén azon vettem észre, magamat hogy egyes-egyedűt állok a perronon, s az utasok közül csak egy magam szálltam ki Poprad-Felkán. Ez igen nagy csodálkozást keltett bennem; annál inkább, mivel ez az utolsó vasuti állomása, a kies Tátrafüredre igyekezőknek, mely várostól a bájos fürdő még két órányira fekszik; Ez uton kényelmes kocsik állnak a vendégek rendelkezésére. Sajnálkozva kérdezem magamtól: talán Tátrafüred is osztja a többi hazai fürdők sorsát, melyeknek az a nagy hátrányuk van, hogy hönik az a elegáns világ nem tartja ettőlnek magyar fürdőben nyaralni. Volna csak Tátrafüred, és annyi más magyar fürdő, melyeknek legtöbbje bátran ki állja a versenyt természeti szépség dolgában a külföld fürdőivel, Angol vagy Franciaországban, nem győznök elége dícsérni s az elegáns világ előzönléné, — nem természeti pompájáért, hanem mert a divat szárnyra kapná. Így pedig, elég fájdalom! majdnem a feledés fátyolát borítjuk rá, a haza ezen legsebb gyöngyére, melyre az egész magyar hon büszkén

tagjaiul Milassevits Antal elnök, Radimetzky Ferenc jegyző, Karl Bálint pénztárnok, Mallin Károly, Nagy László és Zányi József egyleti tagokat megválasztás végett kijelöli.

A közgyűlés az indítványt a választmány javaslatához képest egyhangulag és közhelyesséssel elfogadta.

Olvastatott Barth László a községi közlöny szerkesztőjének a nevezett lap f. évi július 18-án megjelent számában „Óvásul“ című cikkében közzétett felhívása, melyben gróf Széchenyi Dénes qualificaltlan s az egész jegyzői testületet sértő kifejezéseit, s illetoleg roszakaratu rágalmai visszautasítani kéri.

A választmány egyhangulag javaslatba hozza, nevezett gróf egész kifakadásait, jogosulatlan támadásait, neveletlenség és tudatlanságból eredő, a törvényeket, fennálló szabályokat nem ismerő pimaszságnak tekinteni, azt a legnagyobb indignatióval férfiasan visszautasítani, s a hozandó határozatot a lapok útján is közzé tenni.

A közgyűlés a választmány javaslatát a gróf iránti megvetésének kifejezése mellett egyhangulag elfogadta s határozatának a lapok útján leendő közzétételével elnököt megbizta.

Felvételt Radimetzky Ferenc egyleti első jegyző jelentése, hogy az egyleti választmányból a telecskai I-ső járásban 1, a csajkás I-ső járásban 1, a csajkás II-ik járásban 2, s így összesen 4 tag hiányzik, kéri tehát a kiegészítést választás útján eszközölni.

A közgyűlés ezen jelentés folytán a Telecska I-ső járásban Dosztig József, a Csajkás I-ső járásban Eremit Milán, a Csajkás II-ik járásban Pachér Béla és Szakaevits Jánost választmányi tagokul egyhangulag megválasztotta, megbizván az elnököt, hogy az illetőket megválasztásukról kivonatilag értesítse.

Olvastatott Karácson Gyula megyei főjegyző úrnak, az egyleti elnökhöz intézett levele, melyben egyleti tiszteletbeli tagul történt megválasztásáért az egylet céljaira fordítandó 50 frtnyi adomány felajánlása mellett köszönetét kifejezi.

A közgyűlés Karácson Gyula főjegyző úrnak meleg hangon írt sorai és nagylelkű adománya által mélyen meghatva, az egylet céljaira felajánlott 50 frt zajos éljenzés közt köszönettel elfogadja, s a nagylelkű adományozónak az egylet, s annak minden egyes tagja iránt, minden időben tanúsított jóakaratu támogatása és nemes szívűségéért őszinte köszönetét, hártalan nagyra becsülését és törhetlen ragaszkodását jegyzőkönyvileg kifejezni határozta.

A tárgysorozat kimerítve lévén, elnök a jelenlévő tagoknak az egylet ügyeit melegen szívére kötve, őket az uralkodó közöny levetkezésére, az érdeklődés fokozására és a gyűlésről elmaradottak buzdítására, ugy az egylet nemes céljait előmozdító közhasznu tevékeny közreműködésre kéri fel, s a közgyűlést mielőtt a jegyzőkönyv hitelesítésével elnök, Paul József és Budanovits István megbizattak volna, a tagok zajos éljenzése közben berekesztette.

K. m. f.

Hitelesítő: Jegyzette:

Milassevits Antal s. k. Radimetzky Ferenc s. k.
egyleti elnök. egyleti első jegyző.

Paul József s. k.

Budanovits István s. k.

egyleti tagok.

LEVELEZÉS.

Bezdan 1880. aug. hó 22.

Ki hitte volna azt a mi csendes, nyugalmas Bezdanunkról — egy hét alatt kétszer zeneestély, műkedvelői szineloadás, tánc s tudja Isten, még mi egyéb. De mégis így van. Alig mosódtak el az első, még a mult szombaton tartott estélyhez fűződő emlékek, már itt volt a második, mely koronás fejedelmünk 50. évfordulójának tiszteletére ünnepeletett meg szerdán. Az elsőről akarok előbb néhány szóval megemlékezni. Színe került Abontnak egyfelvonásos vígjátéka: „A rablőgyilkos“; ez a legszabadabb és a legkerekdedebb műkedvelői előadás volt, mely — a szép számú hallgató közönség egyhangú nézete szerint — valaha Bezdanban tartatott. A darabocská magában véve oly ügyes, hogy maga-magát ajánlja, s ha hozzátesszük ehhez a hölgy szereplők: Szabási Karolin é Roheim Frida kisasszonyok — a szó szoros értelmében — praecis és kifogástalan játékát, természetes a hatás, melyet előidézt és természetes az a tömörked taps és virágcsokor (sok család egész virágkertjét szentelte e célnak), mely a két említett hölgyet kitünteté. Szabási k. a. Perard asszony szerepében az úri hölgyet igen szép értelemmel és ügyesen felöngött discretióval alakította, melyet különben könnyűvé tett neki a szerephez teljesen illő szép urias megjelenése. — Roheim k. a. Angelica szobaleány szerepében föltöte kedves volt Kiki élvezettel nyugtatá tekintetét e karesu alkutú, e gyermekded arcon, ki egészben véve oly természetűséggel alakított, hogy sokhelyt nyílt jelenetben ragadta el a közönséget, mely aztán derekasan meg is tapsolá. Ki nem szeretné az ilyen szobaleányt, — csak hogy baj lenne ez aztán a teinasszonyokra. Ugyan e két hölgy, azonkívül Roheim Samu úr, zongorán játszottak, hol különösen utóbbi tüntetett fel szép technicát és előadást. Blitz Matild k. a. Poë Edgarnak „A holló“ elszavalásával a legzajosabb tetszési nyilatkozatokra ragadta a hallgatóságot, mit részint a fiatal — oly korán elhalt — tehetséges írónak e remek költeménye hozott magával, de melyet tulajdonképp érvényre mégis csak a szép érzélem visszautkrözése emelt. Volt is virág anyji, hogy egy egész kis kertté varázsolta át a podiumot. Blitz Sándor felolvasást tartott, melyen a közönség nevetett; de ami nem baj, ha hozzátesszük, hogy — humoristicus volt. Csak a hajnali órákban oszlott szét legjobb hangulatban a minden igényében kielégített közönség.

Szerdán — mint fenn említém — a király születésének 50-ik évfordulója megünnepelesére szintén zeneestély rendeztetett. Az egész városkának ünnepi mezbe öltözött és a kinek csak volt — ha mindjárt félméteres is — kitűzte a zászlóját, melyek imponzáns lengtek, a széltől lengetve. Az egész napon át dörögtek a tarackok 9 órakor a kath. egyházban, 10 órakor az izr. imaházban istentisztelet. Este aztán megszólaltak helyi trombitásaink, szóval volt mulatság elég. Azután, mintha Jupiter pluvius megirigyelte volna jókedvünket, hirtelenében olyan záport küldött, hogy a concert megtarthatása szinte veszélyeztetve volt. De azért 9 óra körül mégis megtelt a terem. A városunkban mint vendég időző Vegler zenetanár szives vezetése alatt hirtelenében egy kis férfikar constituálta magát, mely a hymnust adta elő. Blitz Sándor úr diszbeszédet mondott és Gyulának „Pókainé“ - ját szavalta Roheim Frida k. a. nagy tetszés mellett zongorázott és Roheim S. úr Járkányi „Coriolán“ - ját szavalta ügyesen. Vegler tanár úr zongorajátékával a legnagyobb lelkesültségre ragadta a közönséget, mely

megismerni tanulta, mily varázst lehet egy egyszerű kis népdalocskába fektetni. A közönség reggelig volt a legvirágosabb hangulatban együtt.

Villám Sándor.

Hirek.

Főispán úr Óméltósága f. hó 20-án az esti vottal a fővárosba utazott.

Első Szent királyunk ünnepe f. hó 20-án fényes isteni tisztelettel ületett meg. A honvédség, épen mint Ófelsége születése napján, sortizet adott s Főispán ur előtt elléptetett. Sok urat láttunk diszmagyarban, akik más évben nem voltak. Denique ahol hazaszeretet van, ott törvény nélkül is szépen megülik a második honalapító névünnepe!

A nmlgu pénzügyi minister Horváth Béla lugosi erdészeti pénztárelenőrt a kovvili pagonyerdészévé nevezte ki.

Dalárdánk 18-án reggel szerencsésen megérkezett Kolozsvárra és vendégszerető fogadtatásban részesülve csakhamar otthonosan érezte magát. 19-én a Stadlerkertben a mvásárhelyi, szegszárdi, losonci, tordai, szamosújvári és kolozsvári dalárdával közösen tartott ismerkedő estélyen mind részt vettek. Maison Mihály barátunk a kolozsváriakról szép köszöntőt mondott. Legújabb hírünk szerint a versenyzők között sikerét ötödik helyen emlegetik. A jutalmak fölött még a jury nem döntött.

A kereskedelmi ministerium az eddigi szoros határozat föloldván, szarvasmarhák, juhok és nyersternyeik ki-be szállítását az előirt óvintézkedések megejtése mellett a gombos-erdődi és palánka-illóki határszéli állomásnál továbbra megengedte.

Lóvásárlást fog a kormány tartani augusztus hó 22-én Kálocsán. Annak idején említettük, hogy a kormány ezentul lószükségletét, a szállítókat mellözve, egyenesen a tenyésztőtől a helyszínen fogja beszerezni. Így a kormány is olesőbbért fog a lovakhoz jutni, meg a tenyésztő is jobb árt fog kapni; mert a hasznot nem lesz kénytelen a szállítóknak átengedni. Vásároltatni fog pedig a kormány mentelepei részére két éves jófajta méncsikókat s azonfelül 4—6 éves lovakat a katonaság számára.

Bejelentetett a kapitányi hivatalban, hogy egy helybeli úri ember a városból a parkba vezető gyalogúton, a tilalomtábla figyelembe nem vételével s a járva közlekedők rémületére, végig-végig lovagolni szokott.

A Szelencse külváros járókainak kitéglázása se rényen folyik. A közlekedés ezen dicséretes elősegítése az illető polgárságnak felvilágosult fogalmairól s a rendőrség buzgalmaról tanuskodik.

Nagylelkű pincér. Az „Elefant“ életrevaló kellemeje, Vulgo Lajos, egy kártyás által 16 frt erejéig nála elzalogosított négy darab órát a kapitányságnál ajándékba tett le a szegényalap javára.

Adán a 19-iki este egész csendesen elmúlt; itt is „vajudott a hegy és egeret szült“. Egyéb baj nem történt, mint hogy egy bognárt összetévesztettek zsidó szomszédjával és hárman jól elütlegeltek. Ez a tett is mutatja, miféle emberek intézték azt a csütörtököt mondott mozgalmat.

Bács-Almásan Ó felsége születésének 50. évfordulóját isteni tisztelet, fáklyás menet és banquette tartásával fényesen megünnepeleték.

Dr. Roheim Lipót volt megyei járásorvos, három évi távollét után városunkban ismét letelepült. Lakik Zapf J. úr házában.

tekinthet, mint ez ország természeti szépségeiben fölülmulhatatlan firdőjére!

Elle én roppant fáradva, nem keltem rögtön utra. Egy pár óráig kipiheném magamat, újult erővel és vig kedélylyel ültem fel a kocsi. Utannak gyönyörű verőfényes napfény, és kellemes enyhe idő kedvezett. Hogy irjam le azon érzést mely a Kárpátok megpillantásakor előfogott? Sírnai szerettem volna, és nevetni örömben mint a gyermek, a felett hogy a mi Magyarországnak is van olyan remek helye, melyre az egész világ csodálattal tekinthetne, ha mi kiemelnök a feledés homályából. Olyan vidék ez, melyre csak híres költők Arany szavai illenek a melyet a Balaton vidékére mondott: az Isten jókedvében teremtet!

Poprad-Felka a két Szepesi testvér városka, egész körül van véve hegykaréjtól, az éjszaki oldalon a Kárpátok három óriása a serlaetfalvi, nagyszállóki, és a híres lomniczi csúcs emelkednek szédítő magasságban, míg az ellenkező oldalon a gömöri hegyek látzanak a távol ködében, melyeknek üde zöldje élénk ellentétet képez a Kárpátok hófedett ormaival. A nagyszállóki csúcs oldalában fekszik Tátrafüred, mely méltán lehet klimatikus gyógyhely, nem csak üde levegője s azon jótékony illat miatt, mely a fenyvesekből oly édes illattal tölti el a levegőt, hanem azon kedvező körülmény folytán, hogy: a szél semmikép nem férközhetik hozzá, mert védbástyául szolgálnak a roppant hegyek. Tátrafüred igen híres, nevezetes hideg vizgyógyintézetéről, mely ideg- és szívbajokban mindenkor kitűnőnek bizonyult, és igen sokan vannak kik teljes felépülésüket veszélyes betegségekből egyedül e firdőnek köszönhetik.

Ha a magyar arisztokratia tagjai igen ritkán s akkor is csak rövid időre látogatják is a firdőt, — azért még is igen nagy jólétek örvend, s a magyar középneveltség gyűlpontjául tekinthető. A társadalmi élete igen élénk; magyaros szellem, magyar fesztelen-

ség uralkodik mindenütt. Nem válnak itt egymástól külön csoportokra, hanem összpontosulnak mint egy nagy család; és kedélyes kirándulásokat, füzérkéket, pisztráng halászatokat rendezve vígan töltik a firdői saiont. A firdő igen gazdag levén kirándulási pontokban, majdnem minden nap más más mulatság van tervezetben; ha az idő kedvez, amely azonban itt igen szeszélyes és legjobban az aprilisi időjáráshoz hasonlítható. Egyik percben melegen süt a nap, alig mulik el egy fertály, már szakad az eső. Legnevezetesebb kirándulási helyei Tátrafürednek: a kolbachi zuhatagok, a dobsinai jégbarlang, az öt forrás, a felkai tó stb.

Ezeknek mindegyike új meg új nagyszerűséget tár élénk; de részemről egyik sem ragadta meg annyira figyelmemet mint a kolbachi vagy tarpataki zuhatagok melyek maradandó benyomást gyakoroltak rám. A tarpataki zuhatagok másfél órányira fekszenek a firdőtől s mivel igen meredek ösvényeken kell haladni és a menés igen fárasztó: legtöbben lovon szokták ez utat megtenni, minthogy az ut nem engedi meg a kocsin való utazást. Mondom a lovaglás is csak azon esetben tanácsosabb, ha jól be-tanított hegyi lovakon indul el az ember, máskülönben igen sok veszélylyel van összekötve. Mivel a lovaglás igen veszélyes, tehát én inkább a gyalogmenést választottam, habár az igen fárasztó is. Kora regg volt, midőn utra keltünk fölfegyverkezve plédekkel és hegyászó botokkal. Az idő nem nagyon látszott kedvezni kirándulásunknak, mert komor nap volt, és a nap mosolygó arcára szürke mezt öltött. Kiérvén a firdő környékéből egy meredek, keskeny nyomáson haladtunk, mely mind jobban emelkedett fölfelé. Most vettük csak hasznát a hegyászó botoknak, melyeknek végébe egy vasszeg van alkalmazva, és igen megkönnyítik a mászást. Egy félóráig haladtunk szótlanul a keskeny uton, míg végre egy tisztásra értünk és kipihentük magunkat.

Nemsokára ismét tovább folytattuk utunkat mely

ettől kezdve árnyas fenyves erdőn vitt keresztül. Az erdő néma csendjét csak a patakok mormogása zavarta meg. Minden lépten-nyomon kis erekre, csergező patakocskákra akad az ember, melyeknek szélén a legszebb nefelejtsek nyílnak s kristály vizökben vídám pisztrángok uszkálnak. Egy óra mulva, kiértünk az erdőből, s mi a csodálat felkiáltásával állottunk meg s gyönyörködtünk a tündéri látványban mely előnkbe tárult. A lomnici csúcs egyik oldalán álltunk, kétezer lábura a tenger felszine felett, mélyen alattunk a völgyben elszórva látszott a tizenhat szepesi város, keletre Tátrafüred svajeci házaival, és előttünk egy mély hegyszakadék. Elragadó látvány! És a nap, meg mintha emelni akarta volna szépségét, kibújt a fellegek mögül, s aranyos sugarai vakítva törtek meg a lomniczi csúcs hóval fődött bércein. Sokáig gyönyörködtünk a természet nagyszerűségében; aztán tovább indultunk a zuhatagokhoz, melyeknek zugása és mormolása már a távolból halatszott Most kezdődött csak utunk legnehezebb és legfárasztóbb része. Keskeny kavics ösvény egyik oldalán a tátongó mélység, másikon az óriási granit sziklák melyek mint egy függni látszanak a légben. Hálát adtam a Teremtőnek midőn végre oda értünk a zuhatagokhoz, hogy veszélyes utunkat már nem folytatjuk. A kolbachi zuhatagok! Hányszor halottam magasztalni a természet ez egyik remekét, de minden dicséretet fölülmult ezeknek a látása.

Óriási sugarakban tör elő a víz a hatalmas sziklák közül, és fehér tajtékat hányva örülteként rohan le a mélységbe. Zúg, bömböl, mintha el akarná pusztítani a világot. Az embert félelem fogja el midőn a Teremtő e nagy csodáját megpillantja.

Aki szereti a vadregényes vidéket, és gyönyörködik a természet pompájában, az menjen Tátrafüredre és tekintse meg a tarpataki zuhatagokat.

Kun Melania.

